

Stortingets Helse og omsorgskomiteé
Stortinget, 0026 Oslo

Oslo, 22.10.2015

Høringsinnspill fra Abelia: Prop.1S 2015-2016: Statsbudsjettet.

Abelia er NHOs landsforening for kunnskaps- og teknologibedrifter. Abelia har mer enn 1.700 medlemsbedrifter med til sammen ca. 45.000 årsverk. Abelia viser til anmodning om høring til komiteen sendt 08. oktober 2015, og vedlegger her vårt skriftlige innspill.

Abelias forslag for videre vekst og velferd.

Abelia deler regjeringens ambisjon om et kunnskapsbasert Norge. Etter vårt syn er en fortsatt satsing på anvendt forskning, innovasjon, kommersialisering og teknologi avgjørende for norsk omstillingsevne, produktivitet og verdiskaping. Regjeringens forslag til statsbudsjett er historisk godt i sin satsing på kunnskap, det er meget bra at man allerede i 2016 når målet om at 1% av BNP brukes til offentlig finansiert forskning.

Både styrkingen av Brukerstyrt innovasjonsarena (BIA), SkatteFunn-ordningen og etableringen av en preså Kornordning vil kunne bidra positivt også for å gjøre helse- og omsorgssektoren mer innovativ. Vi er også fornøyd med at regjeringen styrker Nasjonalt program for leverandørutvikling med 10 mill. kroner.

Teknologi og innovasjon for omstilling i helse- og omsorgssektoren

Helse- og omsorgssektoren slik vi kjenner den er ikke bærekraftig. Det blir færre yrkesaktive til å finansiere den, samtidig som det blir flere eldre og det vil stilles stadig større krav til kvalitet. Om vi fortsetter som i dag, viser framskrivninger fra Statistisk sentralbyrå (SSB) at om noen tiår vil én av tre måtte jobbe i helsesektoren, bare for å dekke arbeidskraftsbehovet. For å trygge velferdsstaten er vi nødt til å tenke innovasjon, nye måter å jobbe på og innføring av velferdsteknologiske løsninger.

Innovative teknologiske løsninger er allerede tilgjengelige, men tas ikke i bruk. Innen velferdsteknologi har det vært gjennomført en del vellykkede pilotprosjekter, men selve utrulling bredd ut mangler. Det skyldes blant annet at kommunene ikke har tilstrekkelig kjennskap til mulighetene ny teknologi gir for nye og mer effektive tjenester, og at det er begrenset kompetanse på innovasjon gjennom offentlige innkjøp og budsjetteringsprosesser. I innkjøpsprosessene skilles det i for liten grad mellom driftsmessige oppgaver og langsiktige investeringer.

I så måte inneholder forslaget til budsjett inneholder lite nytt om velferdsteknologi, med unntak av etablering av e-helsedirektoratet, dette til tross for at regjeringen gjentakende ganger understreker viktigheten av dette. Regjeringens satsing omfatter en del pågående tiltak samt en nyvinning som vi har stor tro på: 75 millioner kroner for medfinansiering av små og mellomstore IKT-prosjekter i staten. Abelia savner imidlertid sterkere incentiver for kommunene.

I budsjettet er det ikke satset spesifikt på IKT i kommunereformen. Kommunenes inntekter øker med 7,3 milliarder kroner, hvorav 4,7 milliarder er frie midler. Imidlertid er det ingen øremerking av midler eller incentivordninger, og dermed kan det bli vanskelig å få gjennom store digitaliseringsreformer i kommunene, for eksempel innen velferdsteknologi. Vi mener den ovennevnte medfinansieringsordningen av IKT-prosjekter i staten med fordel også kunne bli utvidet til kommunal sektor, og ber Stortinget se på en utvidelse av ordningen.

Abelia foreslår derfor å opprettes en ordning der kommunale tiltak for innovative nye løsninger i helse- og omsorgssektoren utløser statlige bidrag. Ordningen bør bare utløses dersom kommunene bidrar. Det vil gi langt bedre insentiver til implementering og større kraft i omstillingen av helse- og omsorgssektoren. Ordningen bør ha en statlig ramme på 500 millioner kroner.

I tillegg til å ta velferdsteknologi i bruk i det offentlige, bør en vurdere skatteinsentiver for privatpersoner som ønsker å tilrettelegge for trygg og aktiv aldring i eget hjem ved innkjøp av velferdsteknologiske produkter og tjenester. At de som ønsker det gis muligheter til å ta større ansvar for egne omsorgsbehov, vil både være god samfunnsøkonomi og kunne gi den enkelte større trygghet og frihet.

Helseforskning

For første gang utgjør forskning og utdanning over én prosent (1,01) av bruttonasjonalprodukt (BNP), med en realvekst på 1,3 milliarder kroner, som tilsvarer 4,1 prosent. Abelia og Forskningsinstituttens fellesarena (FFA) har fått gjennomslag for en konkretisering av tiltakene i Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning, samt at det offentlige skal ta en større andel av målet om tre prosent av BNP til forskning.

Totalt er bildet at både næringsrettet forskning og forskningsinfrastruktur er styrket, mens forskning rettet mot offentlig sektor ikke er styrket. Abelia hadde ønsket at det var en større satsing på innovative offentlige anskaffelser, og at forslag til budsjett skulle vært tydeligere på Langtidsplanens satsing på forskning for å løse de store samfunnsutfordringene, herunder særlig på Helseområdet. I dag forskes det i hovedsak for mye i de statlige helseforetakene, mens Abelia mener at flere forskningsmidler til Helse burde bli kanalisert gjennom forskningsrådet for å stimulere til mer konkurranse om forskningsmidlene.

Abelia ber Stortinget holde på regjeringens prioriteringer på følgende tiltak i statsbudsjettet for 2016:

- Vi støtter regjeringen opptrapping av forskningsmidlene. Vi synes imidlertid det er bekymringsfullt at flere av de andre fagdepartementene ikke følger opp sine forpliktelser i langtidsplanen.

Abelia ber Stortinget prioritere følgende tiltak for statsbudsjettet i 2016:

- Abelia mener at flere forskningsmidler til Helse burde bli kanalisert gjennom forskningsrådet for å stimulere til mer konkurranse om forskningsmidlene.
- Stortinget ber Regjeringen utrede bruk av skattefradrag eller tilskuddsordning etter modell fra Enova for privatpersoner som ønsker å tilrettelegge for en trygg og aktiv alderdom ved innkjøp av velferdsteknologiske løsninger i eget hjem.
- Stortinget ber Regjeringen utrede bruk av innovative offentlige anskaffelser i kommunene gjennom en ny risikoavlastende tilskuddsordning på 500 mill. kr/år for å sikre forutsigbar etterspørsel av velferdsteknologi fra det offentlige, på linje med Hagenutvalgets forslag og den danske "Fonden for velferdsteknologi".

Abelia vil avslutte med å takke for muligheten til å komme med innspill til statsbudsjettet, og ønsker komiteen lykke til i det videre budsjettarbeidet.

Med vennlig hilsen,

Håkon Haugli
Administrerende direktør Abelia